

Sed quæ fuit ratio distinctionis huius? An quia ipse pater, non est, qui filius. Et filius non est, qui pater. Et inter patrem, et filium expressa est distinctio. An vero, et alia quappiam distinguuntur alteritate? Alia nulla. Et per hanc eandem genitoris, et patris, geniti, et filii, idem quoque sunt, identitate quadam alia, ab alteritate. Substantiæ nimirum, et essentiæ identitate. Substantiæ nimirum, et essentiæ identitate. Hæc omnia rationes dictant arcissimæ. Sed et oraculum filii, ea confirmat.

Ego, et pater, idem sumus.

Sed et alia identitate idem sunt, et alia alteritate, alteri. Idem quidem.

Quia uterque omnia in se habet. Quod et rationes proximæ demonstrarunt, et ipsum verbum, affirmavit id ipsum.

Omnia mihi tradita sunt a patre meo. Et omnia quæcumque habet pater, mea sunt. Et mea omnia tua sunt, et tua mea.

Alteritate quoque alia, sunt alteri. Quia in Patre uno, uniter sunt omnia, et indistincte una. In filio vero, omnia sunt pluriter una, et una distincte. Sed hoc qua tandem ratione? Vel quia genitor in productione, tum genitum ipsum a se distinxit, a suis omnibus. Non enim par esse videbatur, aut esse potuit, ut producta eadem omnino essent, cum producentibus. Omne enim productum, secundum est a productore. Actus ergo productionis, videtur ea distinxisse. Actus inquam, non temporalis, non æternus, sed sempiternus. Actus nimirum productoris proprius, proprius bonitatis, proprius unitatis. Quæ ut sit, genito non eget. Genitum tamen, ut gigneretur, eguit genitore. Quidquid enim habet, a patre habet. Hac ergo etiam alteritate genitus, a genitore est alter. Quod hic, illo non eguit, ille, eguit hoc. At quo modo, illum genuisse, hunc genitum esse est dicendum? Non equidem per motum. Omne enim quod movetur, ad aliquid movetur. Sed ante geniti genituram, nihil erat, ad quod genitor moveretur. Genuit ergo sine motu. Forte motu geniti, qui e patre prodiit vi ea, ob quam Patris potentia est appellatus, et ob quam pater ipse dictus est πηγῆπηγῶν, fons fontium. Fons enim aquam producere non videtur, sed aqua a fonte scaturire. Vel potius ratione alia, qua scilicet radii nullo solis motu, neque ullo ipsorum, emicant a sole. Itaque bonum, bonitate suam, de se, ex tra se effudit, uti lux, de se, extra se, effundit radios. Ea tamen effusione, luci nihil perit. Sed integra, sicuti ante remanet. Sic, et genitor, geniti productione, et geniti ex genitore processione non imminuitur. Vel rectius dicendum, Genitorem genitum genuisse, ipso sui uno, et quo unum est. Quod est, omnia produxit. Perfectissimus ergo sicut ante remanet. At et genitus, perfectissimus a genitore perfectissimo, necessario emanat. Nisi enim talis emaneret, indigus re aliqua esset, quod nefas est etiam cogitare. Nihil enim a genitore differt, nisi quod non ipse est, sed ab ipso, sicuti et radii nihilo differunt a luce, nisi quod non ipsa lux, sed a luce, sunt. Neque est genitus a genitore substantiæ alterius, sed eiusdem, sicuti et radii eiusdem sunt substantiæ, cum luce a qua profluunt.

Cum autem genitor, summum bonum sit, necessario adest genito, nequa ab eo distat, neque ab eo discedit, aut divellitur. Sed uniti ambo perseverant, sicut cum luce radii. Et genitus cum genitore, semper est coniunctus. Et in eum, qua parte ab eo exiit, omni desiderio fertur. Omnique amore, ei se se totum cupit iungere. Amor ergo hic, tertius inter duos intervenit. Qui non est, ut humani sunt amores, affectus et passio, sed est hyparxis ex illis procedens, ex eiis, et inter eos sit tertia. Atque ita tres hypostases, et Trinitas beatissima, et tria, uti postea videbitur, principia. Hæc sane una methodus. Alia vero, in qua, nec Aristoteles, qui Deum beatissimum prædicavit, inficias iuverit, beatitudine summa Deum frui. At quæ beatitudo eius esse queat, si solitarius permaneat? Cum quo communicare queat, indigus. At in eo indigentia nulla. Ergo ad eam perfruemdam, socium, quia nullum alium habeat, sibi faciet. Si faciet, de novo gignet. Si gignet, non de nihilo, non de materia, non de alia re, quæ nulla adhuc est. Ergo de se ipso. Duo ergo cum iam sint, vel odio se se profequentur, vel amore, vel tepidi inter se erunt. Si odio dicamus, id et mali est, et ob